

ДОКЛАД

за превишенията на нормите за ФПЧ₁₀ през летния сезон на 2020 г. за общини Монтана и Видин към РОУКАВ „Северен/Дунавски”

На територията, контролирана от РИОСВ – Монтана са разположени два стационарни пункта за имисионен контрол, включени в Националната система за екологичен мониторинг, съответно в община Монтана: пункт „РИОСВ – Монтана” с ръчно пробонабиране и в община Видин: автоматична измервателна станция (АИС) – Видин. Във всеки от двата пункта се извършва мониторинг на ФПЧ₁₀.

I. ПУНКТ „РИОСВ – МОНТАНА”

Пункт „РИОСВ – Монтана” е разположен в центъра на гр. Монтана, попадащ в областта на Западна Дунавска равнина и Предбалканската област. Територията се характеризира с равнинно-хълмист релеф. Разположен е на 160 м над морското равнище. На юг са разположени предпланините на Стара планина, на север Дунавската равнина. На запад от града се намира Веренишкото бърдо (652 м), а на изток „Пъстрина” (564 м). Непосредствено на юг от града е изграден яз. Огоста, влияещ върху микроклиматичната характеристика на града.

Най-неблагоприятно за самопречистването на атмосферния въздух е тихото време и слабите ветрове със скорост от 0 до 2 м/сек. В гр. Монтана процентът на тихото време средно за годината е 31.8%. Средната годишна скорост на вятъра е 1.8 м/сек.

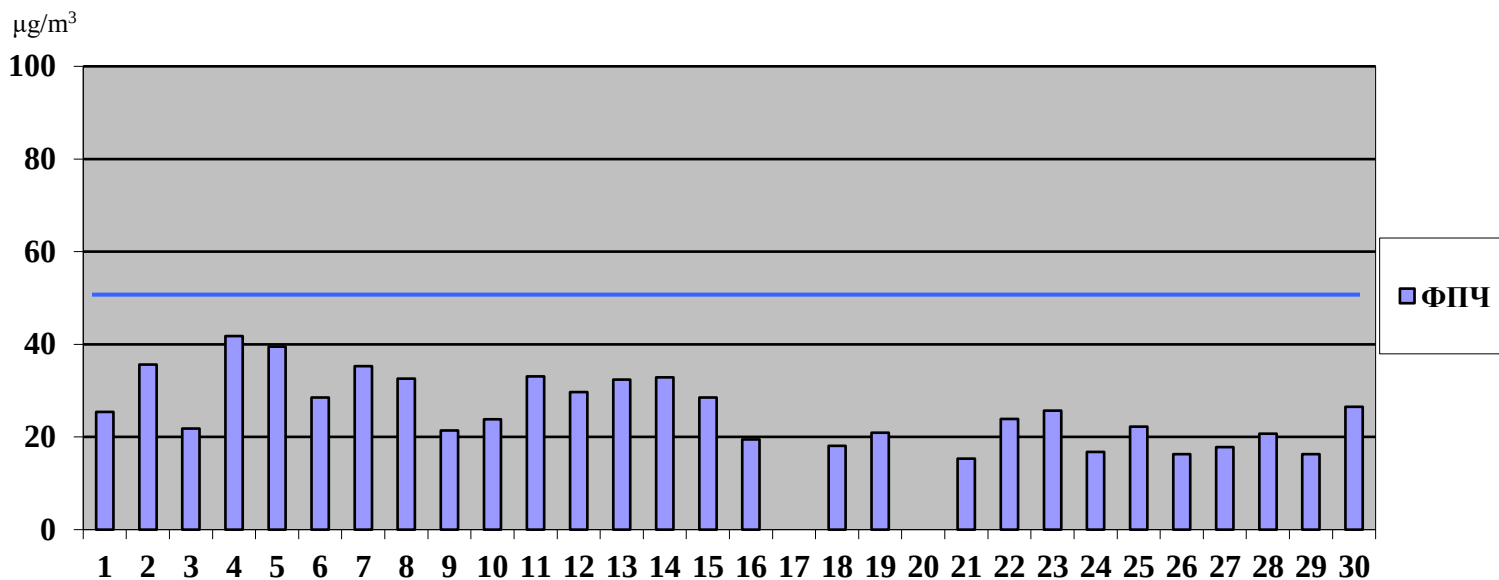
Преобладаващата посока на вятъра е от северозапад и север. От гледна точка на разположението на по-голямата част от промишлените обекти на територията на града в североизточната и югоизточната му част преобладаващите посоки на вятъра са благоприятни за разсейването на атмосферните замърсители извън границите на града.

Влажността на въздуха е важен фактор, влияещ върху качеството на атмосферния въздух, най-вече за замърсяването с прах и фини прахови частици. Влажността на въздуха зависи от особеностите на мястото (надморска височина и релеф), състояние на почвата и наличието на източници на изпарение. По слабите валежи намаляват самопречистващите свойства на атмосферата и водят до увеличаване на замърсяването на въздуха с прах в приземния слой. Средномесечната относителна влажност на въздуха е 76% , с максимум през зимата (януари - 86%) и минимум през м. август 64 %. Високата влажност на въздуха през зимните месеци възпрепятства разсейването на атмосферните замърсители в приземния слой.

В заключение може да се каже, че климатичните характеристики на гр. Монтана са типични за континенталната подобласт. В същото време котловинният характер на релефа, продължителното безветрие, малката сума на валежите, сравнително високата влажност на въздуха, големият брой на дните с мъгла през зимния сезон обуславят ниската самопречиствателна способност на атмосферата в района и създават предпоставки за трайно замърсяване на въздуха.

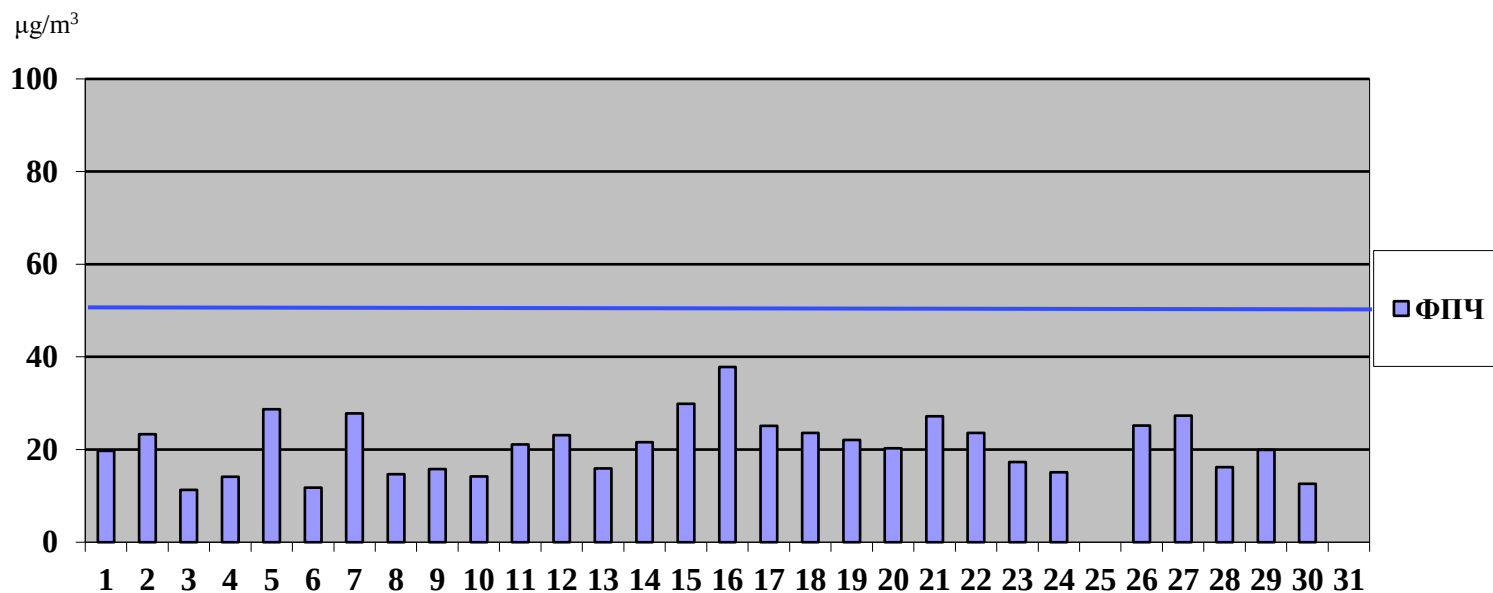
За периода 01.04.2020 г. – 30.09.2020 г. (летен сезон) са извършени 177 пробонабирания на ФПЧ₁₀, с констатирано едно превишение на средноденоношната норма.

През месец април 2020 г. са извършени 28 пробонабирания по показател ФПЧ₁₀. Не са констатирани превишения на средноденонощната норма през месеца.

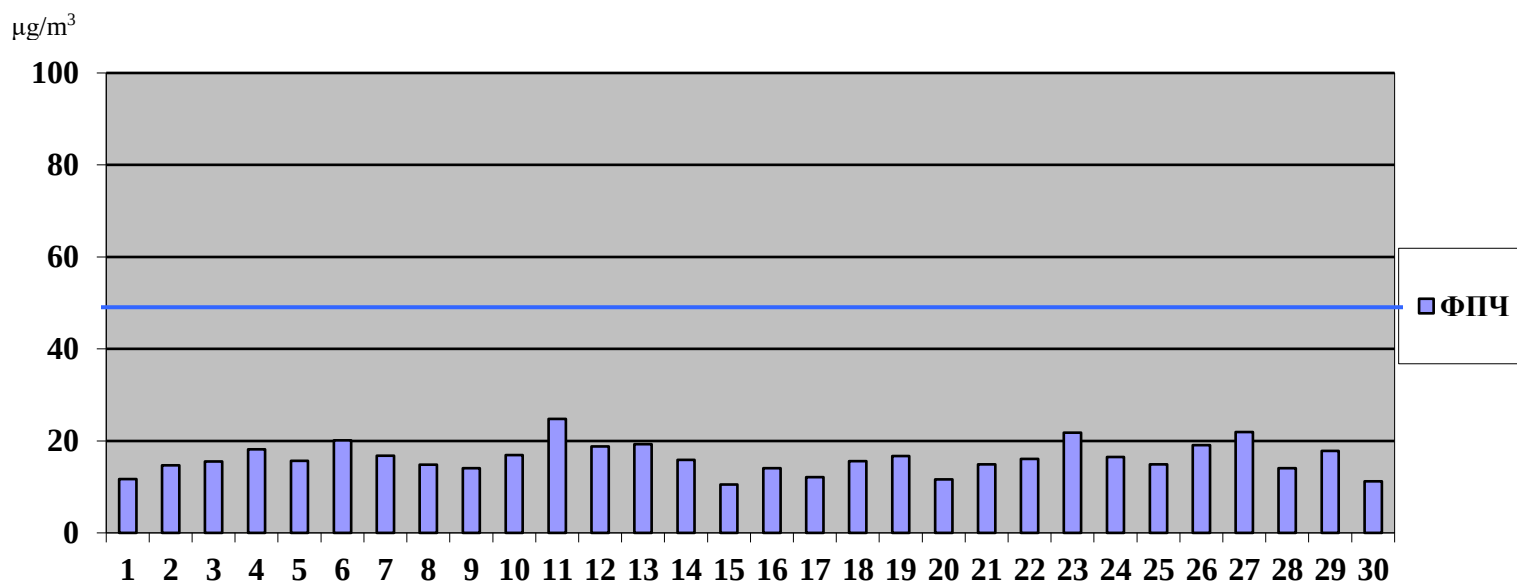
м. април 2020 г.

През м. май 2020 г. са извършени 29 пробонабирания по показател ФПЧ₁₀ без регистрирани превишения на средноденонощната норма.

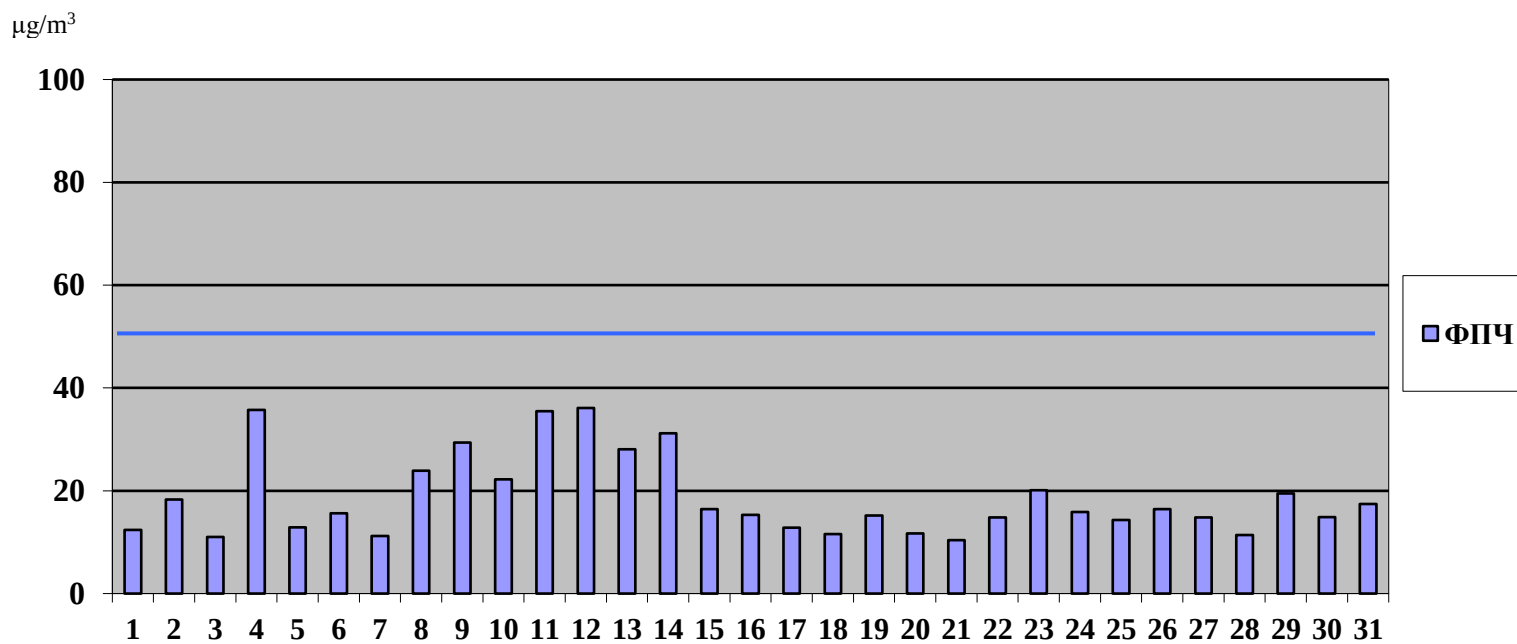
м. май 2020 г.

През м. юни 2020 г. са извършени 30 пробонабирания по показател ФПЧ₁₀. Няма превишение на средноденонощната норма през месеца.

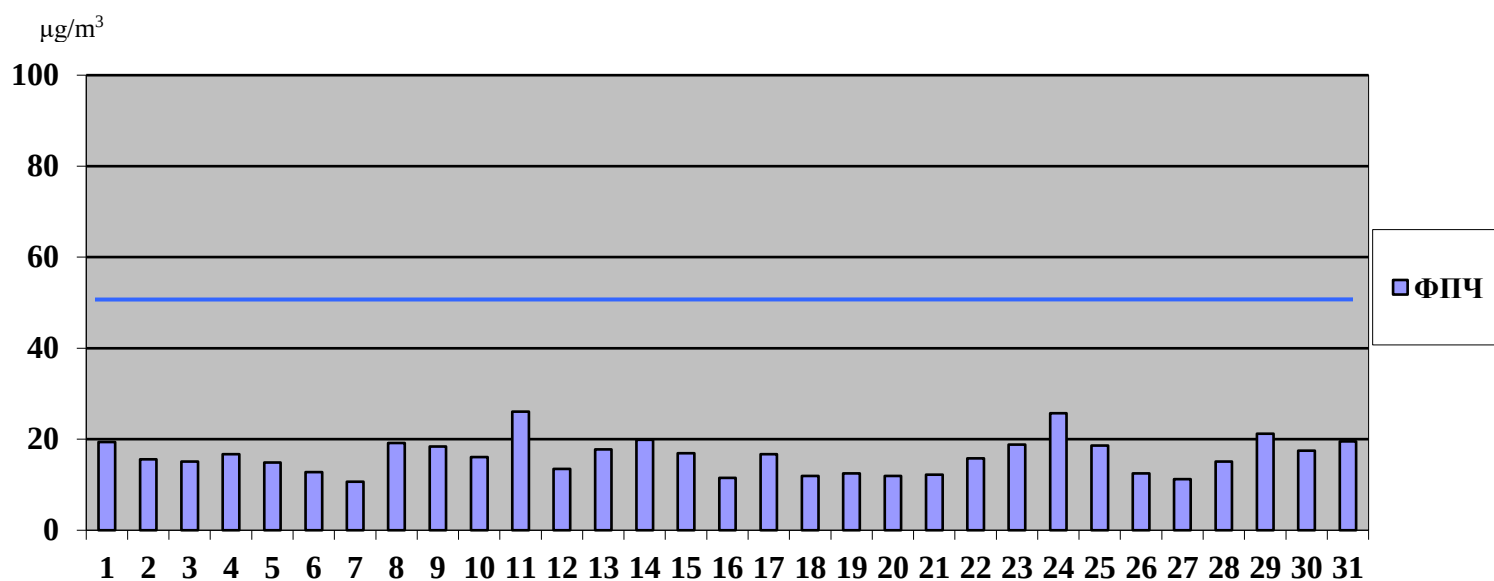
м. юни 2020 г.

През м. юли 2020 г. са извършени 31 пробонабирания по показател ФПЧ₁₀. Няма превишение на средноденонощните норми през месеца.

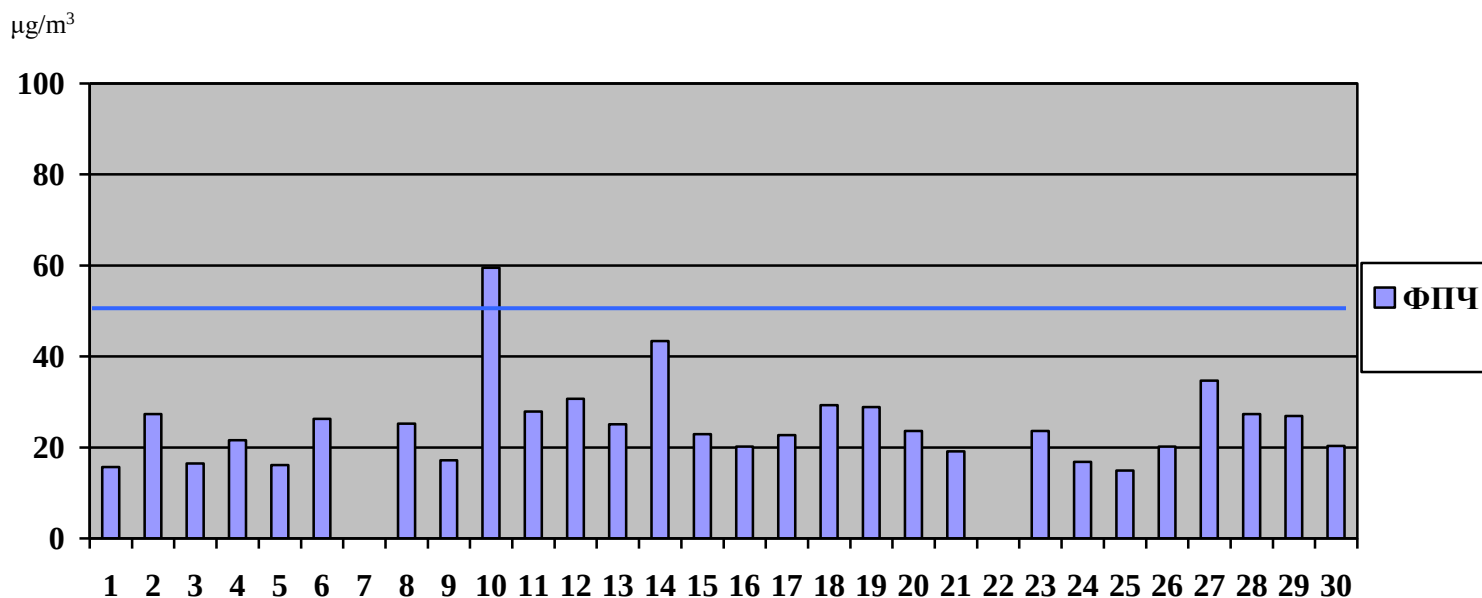
м. юли 2020 г.

През м. август 2020 г. са извършени 31 пробонабирания по показател ФПЧ₁₀, без превишение на средноденонощните норми през месеца.

м. август 2020 г.

През последния месец от разглеждания период са извършени 28 пробонабирания по показател ФПЧ₁₀. Констатирано е едно превишение на средноденонощната норма.

м. септември 2020 г.

През летния сезон на 2020 г. в гр. Монтана е констатирано само едно превишение на средноденонощната норма на ФПЧ₁₀.

По честото почистване и измиване на уличната мрежа и засиленият контрол от община Монтана по отношение ограничаване на неорганизираните емисии при строителни и ремонтни дейности, в изпълнение на заложените в „Комплексна програма на община Монтана за намаляване нивата на ФПЧ₁₀ и ПАВ в атмосферния въздух за периода 2019-2023 г.“ мерки, водят до практическото отсъствие на превишения на фини прахови частици в атмосферата на територията на общината.

II. АВТОМАТИЧНА ИЗМЕРВАТЕЛНА СТАНЦИЯ – ВИДИН

Автоматичната измервателна станция (АИС) – Видин е разположена в гр. Видин и се определя като пункт за мониторинг тип „градски фонув“. Метеорологичните условия на територията на гр. Видин предпоставят сравнително добри условия на разсейване. Тихото време на територията на общината е 23.2%, т.е. по-малко от една четвърт от времето през годината. Средногодишната скорост на вятъра е сравнително ниска – 2 м/сек., което предполага сравнително слаба турбулентия на въздушните маси, а от там до слабо разсейване на замърсителите в атмосферата. Силните ветрове на територията на гр. Видин със скорост над 14 м/сек. се появяват от 9 до 19 дни в годината. Основният пренос на въздушни маси става от запад на изток (25.5% от времето през годината) и от северозапад-югоизток (18.9%).

В близост до речни басейни се създават условия за възникване на температурни инверсии, които предизвикват задържане за по-продължително време на замърсителите в приземния слой на атмосферата. Тези инверсии са характерни най-вече за случите на безветрие („тихо време“), когато скоростта на вятъра е под 1 м/сек.

Релефът на областта е равнинен с изключение на западната и южната част, който е хълмист с височина 120-200 м над морското равнище и предпоставя в голяма степен движението на въздушни маси, а с тях разпространението на замърсителите, изпускани от различните източници на замърсяване на атмосферния въздух. Релефът, преобладаващата посока и скорост на вятъра предпоставят сравнително добрата интензивност на разсейване на атмосферните замърсители.

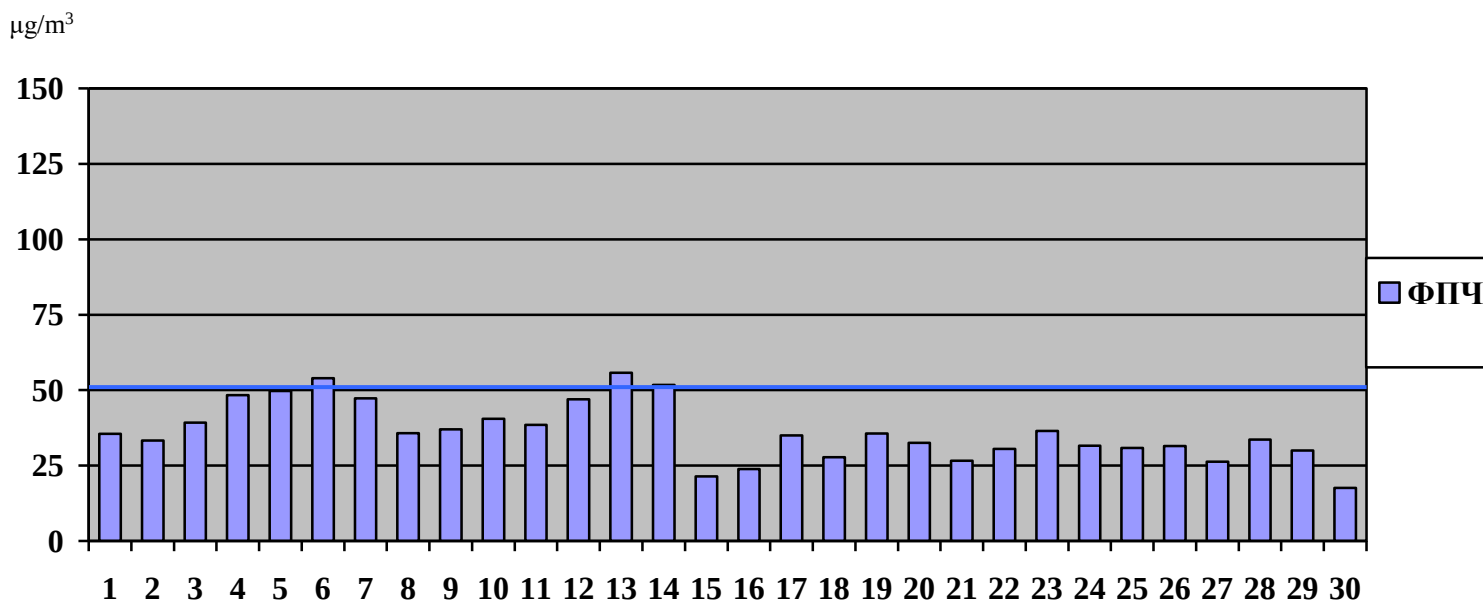
Валежният режим е от много съществено значение за естественото пречистване на атмосферния въздух. Летните валежи са обикновено кратковременни с висока интензивност, което води до порои. От друга страна, обаче, поройните дъждове предизвикват ерозия на почвения слой, с което след засушаване предпоставят емисии на прах.

Мъглите са един от факторите, които водят до влошаване на разсейването на замърсителите. В района на гр. Видин те са характерни за периода с ниски температури (зимния период). Ако за периода април-септември броят на дните с мъгла е 12, то за периода октомври-март той е 47. До голяма степен влияние върху това оказва големият воден обект – река Дунав.

Може да се заключи, че условията за разсейване на замърсителите на територията на гр. Видин не са най-добрите, особено през есенно-зимния сезон, когато е най-голям процентът на тихото време и броя на дните с мъгли.

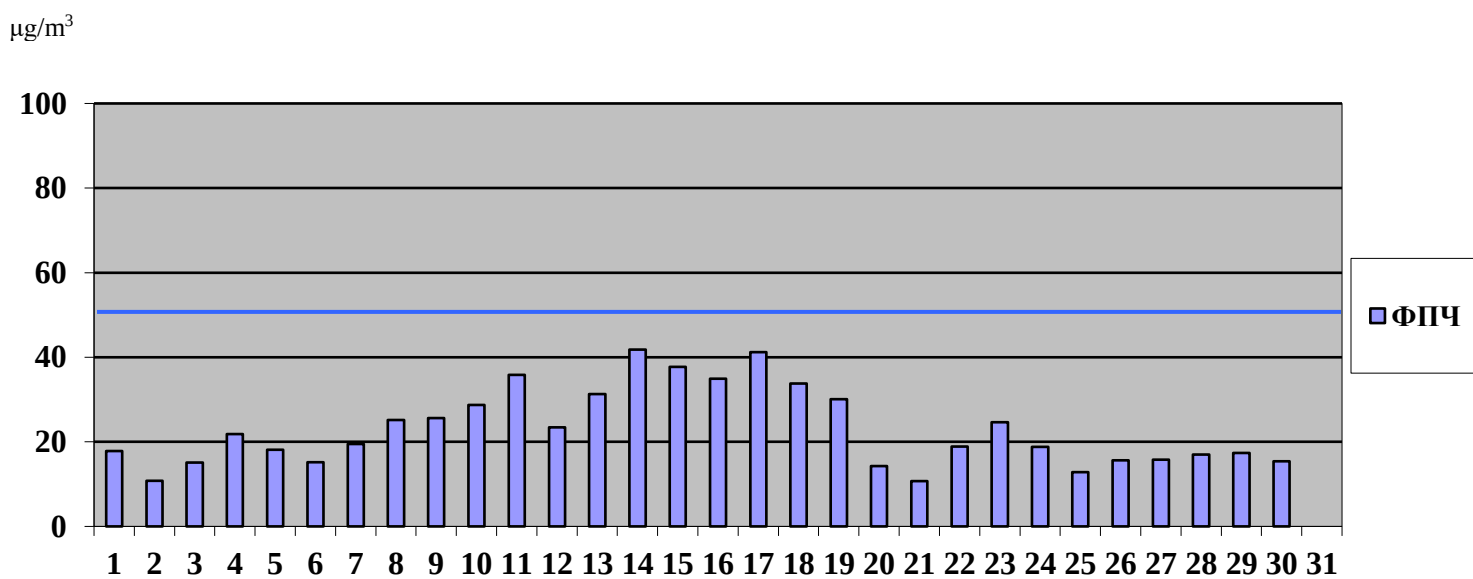
За периода 01.04.2020 г. – 30.09.2020 г. (летен сезон) са извършени 181 пробонабирания на ФПЧ₁₀, от които 13 броя са над средноденоношната норма.

През месец април 2020 г. са извършени 30 пробонабирования по показател ФПЧ₁₀. Превишения на средноденонощната норма са констатирани в 3 дни от месеца.

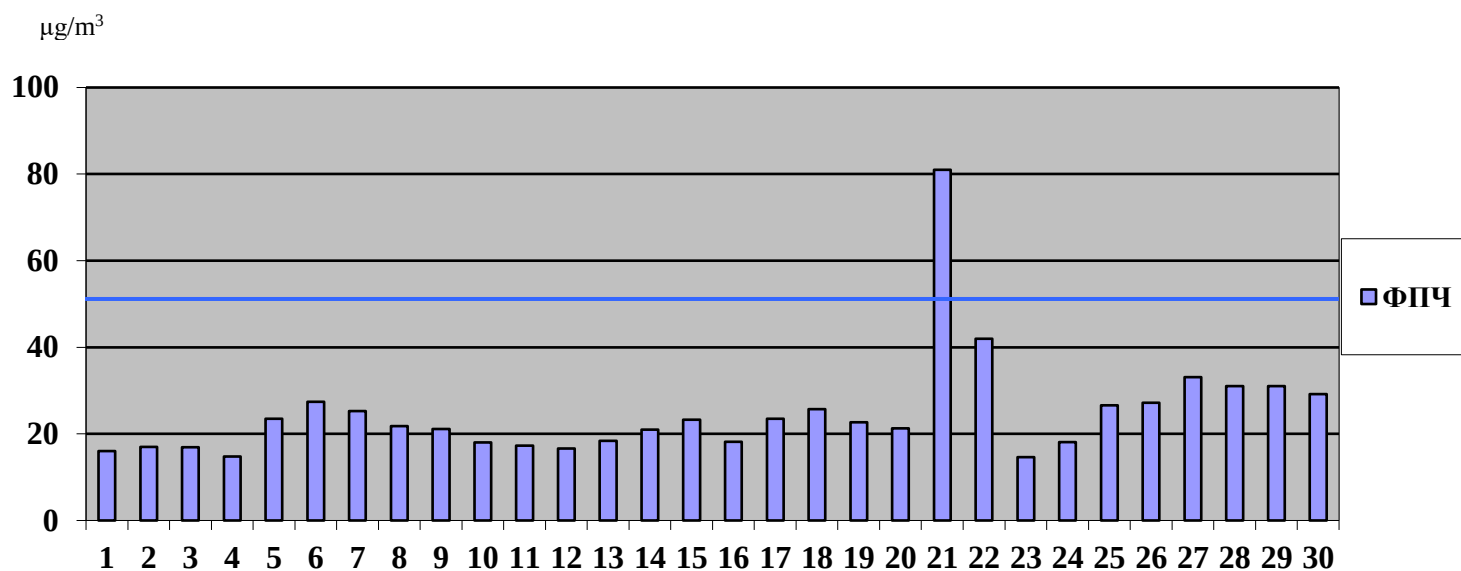
м. април 2020 г.

През м. май 2020 г. са извършени 30 пробонабирования по показател ФПЧ₁₀. Не са регистрирани превишения на средноденонощната норма.

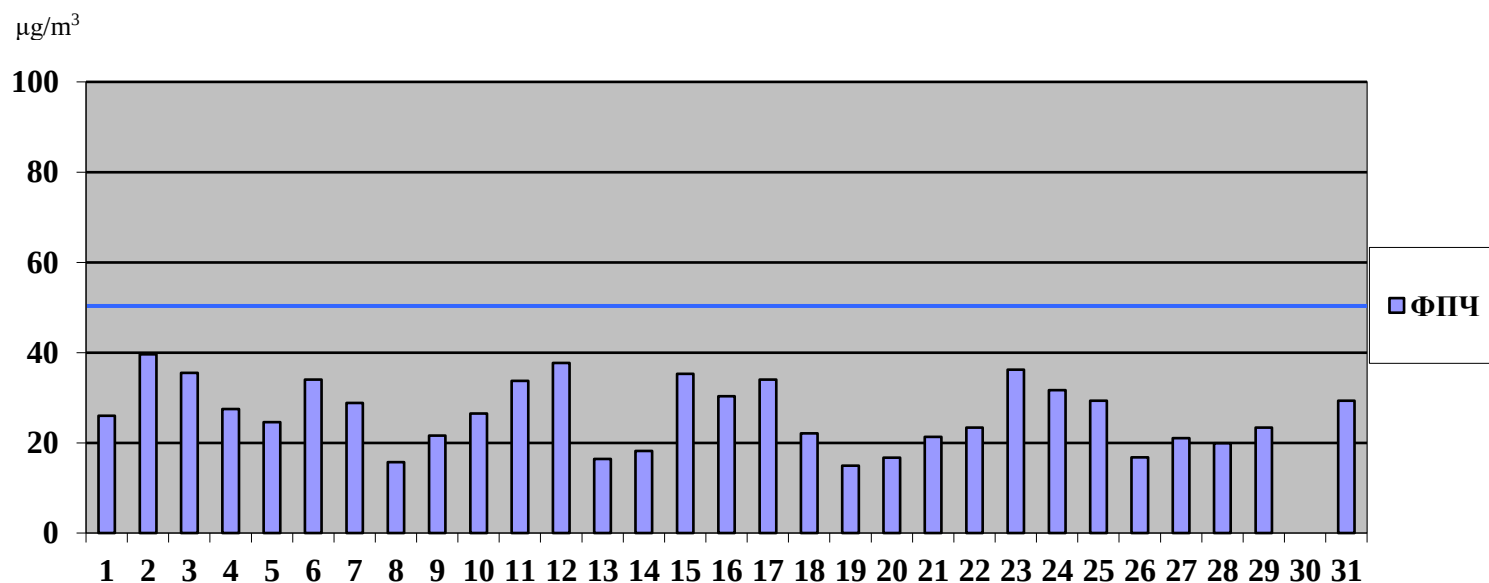
м. май 2020 г.

През м. юни 2020 г. са извършени 30 пробонабирания по показател ФПЧ₁₀. Регистрирано е едно превишение на средноденонощната норма.

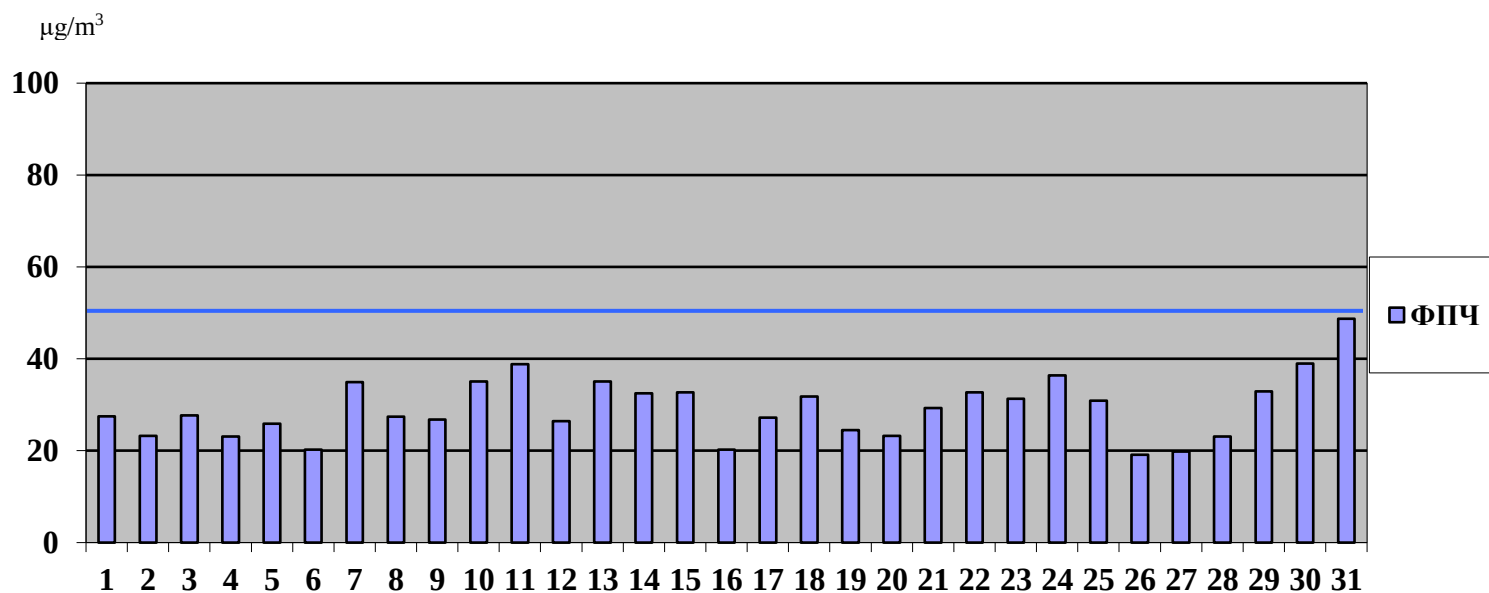
м. юни 2020 г.

През м. юли 2020 г. са извършени 30 пробонабирания по показател ФПЧ₁₀. Няма регистрирани превишения на средноденонощната норма.

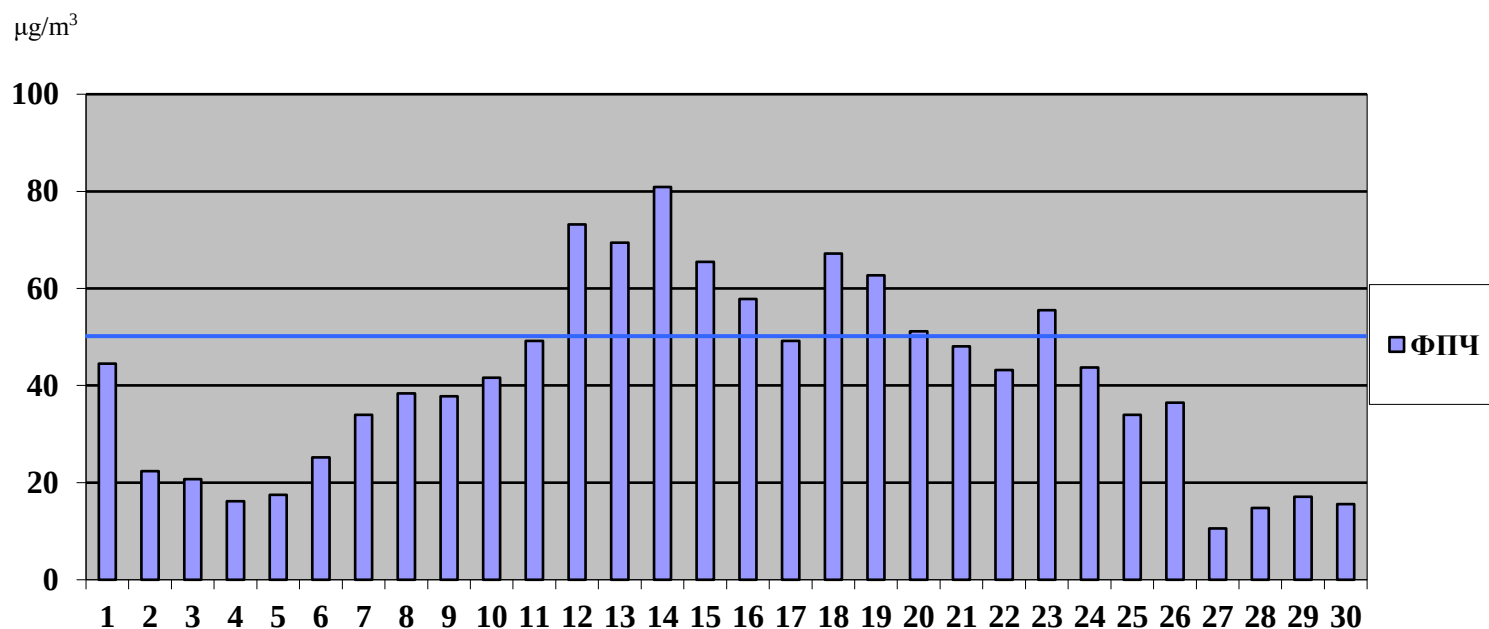
м. юли 2020 г.

През м. август 2020 г. са извършени 31 пробонабирания по показател ФПЧ₁₀, от които средно-денонощната норма не е превишавана.

м. август 2020 г.

През м. септември 2020 г. са извършени 30 пробонабирания по показател ФПЧ₁₀ с отчетени 9 броя превишения на средноденонощната норма.

м. септември 2020 г.

Броят на отчетените 13 превишения на средноденонощната норма на ФПЧ₁₀ през летния сезон на 2020 г. от пробонабраните и анализирани 181 броя проби в гр. Видин са по-малко по брой от констатираните такива през предходните няколко сезона. Прави впечатление, че почти всички превишения – 12 броя, са отчетени през м. април и м. септември, т.е. при прехода от зимен към летен и от летен към есенен сезони. Като основни причини за наличието на наднормени стойности на ФПЧ₁₀ през тези месеци могат да се посочат прехода от един към друг годишен сезон от метеорологична гледна точка, както и наличието на неорганизирани емисии от обработката при сухо и ветровито време на земеделските площи в околностите на гр. Видин.